Ministerie van Justitie en Veiligheid

> Retouradres Postbus 20301 2500 EH Den Haag

Per mail
Commissaris van de Koning Provincie Noord-Brabant
Mr. I.R. Adema

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Contactpersoon
Mr. J. van Gennep

T 070 370 78 75

Ons kenmerk
5210314

Bij beantwoording de datum en ons kenmerk vermelden. Wilt u slechts één zaak in uw brief behandelen.

Datum 12 februari 2024
Onderwerp Capaciteitsraming en noodzaak aanvullende opvangcapaciteit op korte termijn

Geachte mevrouw Adema,

Op 31 januari 2024 is de Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen[1] in werking getreden, in de volksmond ook wel bekend als de Spreidingswet. Deze wet geeft gemeenten een expliciete wettelijke taak om asielopvangvoorzieningen mogelijk te maken. Doel daarbij is om te komen tot een evenwichtige verdeling van asielzoekers over Nederland.

Op 31 januari jl. is in de Staatscourant de zogeheten capaciteitsraming gepubliceerd. Dit is de raming van het verwachte aantal opvangplaatsen dat de komende twee jaar nodig zal zijn. Naast deze raming is de provinciale opgave en de indicatieve verdeling per gemeente gepubliceerd. De indicatieve verdeling is tot stand gekomen op basis van de verdeelsleutel die is opgenomen in het Besluit gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen.[2] Als gevolg van de parlementaire behandeling van de wet, wordt naast het aantal inwoners van de gemeente ook rekening gehouden met de zogenaamde sociaaleconomische statusscores van de gemeente. Deze sociaaleconomische statusscores (SES-WOA-scores) zijn gebaseerd op financiële welvaart, het opleidingsniveau en het recente arbeidsverleden van huishoudens.

De komende tijd zijn gemeenten aan de provinciale regietafels aan zet om te komen tot een passende invulling van de provinciale opgave. De wet bepaalt dat de commissarissen van de Koning, in hun rol als rijksorgaan, voor 1 november 2024 aan mij verslag doen over het gevoerde overleg aan de provinciale regietafels. Op basis van deze verslagen neem ik voor 31 december 2024 het zogenaamde verdeelbesluit.

Actuele situatie asielopvang
Zoals in het overleg van 29 januari jl. met u is gedeeld, zullen de opvangplekken die volgen uit de capaciteitsraming pas in 2025 volledig worden opgeleverd. De asielopvangopgave blijft tot die tijd zeer groot en urgent. De komende periode sluiten grote opvanglocaties en tegelijkertijd groeit het aantal bewoners van COA,

[1] De wet, https://www.officielebekendmakingen.nl/stb-2024-12.html
[2] Het besluit, https://www.officielebekendmakingen.nl/stb-2024-13.html

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid

Datum
12 februari 2024

Ons kenmerk
5210314

onder andere doordat de uitstroom van statushouders achterblijft bij de taakstelling huisvesting. Kort en goed zijn in 2024 elke week 600 extra opvangplekken nodig, bovenop de openingen die al zijn gepland. Ik ben de provincie Noord-Brabant erg dankbaar voor de inzet de afgelopen maanden om snel extra opvangplekken te realiseren. Tegelijkertijd blijft de nood hoog. Om die reden vraag ik u met deze brief versneld (binnen drie weken tot vijf weken) 800 opvangplekken te realiseren, passend binnen uw provinciale opgave cf. de spreidingswet.

De invoering van de *Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen* draagt bij aan een stabiel en voorspelbaar opvanglandschap. Tegelijkertijd zijn de uitdagingen dit jaar groot en als volgt:

- *Op korte termijn:* Momenteel stijgt de bezetting in Ter Apel. Er is dringend behoefte aan opvang locaties waar asielzoekers naar kunnen doorstromen. Vanwege de afspraken in de bestuursovereenkomst en de rechterlijke uitspraak in Westerwolde op 23 januari[3] is het COA genoodzaakt om uiterlijk 20 februari een bezetting van onder de 2.000 in Ter Apel te realiseren.
- *Op middellange termijn:* De komende periode sluiten veel opvanglocaties. Er wordt een bruto tekort van ~11.000 plekken geraamd. Uiteraard zet het COA zich maximaal in dit tekort te minimaliseren, bijvoorbeeld door nieuwe locaties te realiseren of sluitingen te voorkomen. Indien deze inzet slaagt, wordt een netto tekort van ~5.500 plekken geschat eind maart 2024.
- *Op lange termijn:* conform de capaciteitsraming zijn er op 1 januari 2025 96.000 opvangplekken nodig, waar er op dit moment 67.200 zijn gerealiseerd. Een groot deel hiervan betreft tijdelijke locaties. Om aan de capaciteitsraming te voldoen zijn in 2024 elke week 600 opvangplekken nodig, bovenop de openingen die al zijn gepland. Hierbij zoekt het COA ook naar structurele opvangplekken. In bijlage 1 is een overzicht van het benodigde aantal opvangplekken per provincie uiteengezet.

De opgave voor provincie Noord-Brabant

Op basis van de capaciteitsraming geldt voor uw provincie een opgave van 14.689 plekken. In uw provincie zijn momenteel 7.395 plekken gerealiseerd. Tot 1 april sluiten er in uw provincie 1.035 plekken. Hierdoor loopt het tekort aan opvangcapaciteit op korte termijn voor het COA snel op. Om die reden doe ik een dringende oproep aan u om, vanuit uw rol als rijksorgaan en voorzitter van de provinciale regietafel, de regietafel bijeen te roepen met het dringende verzoek van mijn kant aan de gemeenten om maximaal te bevorderen dat binnen 3 tot 5 weken nieuwe opvangplekken gerealiseerd worden of sluitingen van locaties worden voorkomen of uitgesteld. Voor de provincie Noord- Brabant gaat het om een totaal van 800 nieuwe of open te houden opvangplekken, waar mogelijk onder beheer van de gemeente.

Ik verzoek om deze tijdelijke (gemeentelijke) opvanglocatie en noodopvanglocaties te realiseren gereed en open te houden tot de (duurzame) opvangopgave in het kader van de spreidingswet gerealiseerd is. (Tijdelijke) opvang kan ook op leegstaande en beschikbare terreinen worden gerealiseerd, door het plaatsen van paviljoens of andere tijdelijke voorzieningen.

---

3 Rechtbank Noord-Nederland, Zaaknummer C/18230420 / KG ZA 23-241 (23 januari 2024)

Versnellen uitstroom statushouders
Eind 2023 is gebleken dat er veel tijd zit tussen het woningaanbod en de uiteindelijke uitstroom van statushouders. Ik verzoek u dan ook om de uitstroom van statushouders te bespoedigen. Dit kan op verschillende manieren. Gemeenten kunnen doorstroomlocaties realiseren voor het tijdelijk huisvesten van statushouders. Statushouders kunnen vanaf dag 1 in de doorstroomlocatie beginnen met inburgeren en gemeenten kunnen parallel zorgen dat er vervolghuisvesting beschikbaar komt. Vanuit het rijk zijn middelen beschikbaar om doorstroomlocaties te bekostigen. Verder verzoek ik u om samen met gemeenten te kijken of statushouders direct na een woningaanbod ondergebracht kunnen worden in een tijdelijke accommodatie, met toepassing van de HAR.

Om u te ondersteunen bij de zoektocht naar nieuwe opvanglocaties en doorstroomlocaties blijf ik met u, het COA en vastgoed houdende rijksdiensten in contact om te bezien waar leegstaand (rijks)vastgoed in uw provincie ingezet kan worden.

Hoogachtend,

De Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid,

E. van der Burg

Directoraat-Generaal Migratie
Directie Migratiebeleid

Datum
12 februari 2024

Ons kenmerk
5210314